

Saksnr.: 2019/7059
Løpenr.: 107514/2019
Klassering: Q13
Saksbehandler: Vinjard Gjelstad

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaknr.
Samferdselskomiteen	04.06.2019	
Fylkesutvalget	06.06.2019	
Fylkestinget	20.06.2019	

Revidert byggeprogram for fylkesveier 2019

Vedlegg:

- 1 Investeringsbudsjett for fylkesvegene 2019 - byggeprogram
- 2 Notat til fylkeskommunen - Forslag til å redusere mindreforbruk
- 3 Investeringsbudsjett 2019. Tekstforslag til byggeprogram - Statens vegvesen

Fylkesordførers forslag til innstilling

Byggeprogram for fylkesveiene 2019 vedtas med følgende endringer:

- Fellesprosjekt med Hafslund nett, med gange og sykkelvei langs fylkesvei 108 – Fastlandsveien tas inn i programmet.
- Foreslåtte marginalprosjekter som beskrevet i saken innarbeides i byggeprogrammet.

Fylkesordførers behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 16. mai 2019

Ole Haabeth
fylkesordfører

Fylkesrådmannens anbefaling

Byggeprogram for fylkesveiene 2019 vedtas med følgende endringer:

- Fellesprosjekt med Hafslund nett, med gange og sykkelvei langs fylkesvei 108 – Fastlandsveien tas inn i programmet.

- Foreslåtte marginalprosjekter som beskrevet i saken innarbeides i byggeprogrammet.

Sarpsborg, 6. mai 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Jostein Haug
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Vedtatt investeringsprogram for 2019 (sak PS120/2018) omfatter årets tildeling på kr 144,5 mill og planlagt styrking til bruprogrammet på kr 30 mill. I Samferdselskomiteen i november, og i fylkestinget i desember 2018, ble det fremlagt et forslag til byggeprogram basert på de rammene som var gitt i fylkesrådmannens forslag til 2019-budsjett. Dette byggeprogrammet omfattet kun rammen for 2019, og det forutsatte videre at ubrukte midler fra 2018 kunne rebevilges. Overføring av investeringsmidler fra 2018 til 2019 ble behandlet og godkjent i fylkestinget i mars, og på grunnlag av dette er det nå utarbeidet et revidert byggeprogram som omfatter hele det disponible beløpet for 2019.

Byggeprogrammet skal angi bruken av de ordinære investeringsmidlene som er tilgjengelige for 2019.

Økonomiske rammer

I tillegg til de ordinære investeringsmidlene inngår også annen finansiering (brufornyning samt forskutteringsmidler for å dekke kostnader til byggeplanlegging på fv.109 i 2019). Dessuten er det i Bypakke Nedre Glomma fase 1 stilt bompenger til disposisjon til fylkesveiltak i form av planlegging av fylkesvei109 og til oppstart av GS-vegprosjektet på fylkesvei 110 Begby - Borge skole.

Med bakgrunn i forventet uttak av annen finansiering viser rammene:

Fylkeskommunal investeringsramme 2019	kr 144,5 mill.
Rebevilget	kr 34,0 mill
Styrking bruprogram	kr 30,0 mill
Forskuttering Bypakke	kr 25,0 mill
Bompengefinansiering	<u>kr 14,8 mill</u>
Samlet investeringsramme til fylkesvei 2019	kr 248,3 mill

I vedtatt investeringsprogram 2019 lå det kr 42 mill til forskuttering av grunnerverv på fylkesvei 109 etter godkjent reguleringsplan. I påvente av godkjenning fra Samferdselsdepartementet er dette beløpet ikke tatt med som disponibelt i budsjettet. Forskutteringsøknaden ble på vegne av Østfold fylkeskommune oversendt fra Vegdirektoratet til Samferdselsdepartementet 26. april 2018.

Midler som er satt av til Tverrforbindelsene inngår ikke i byggeprogrammets rammer (jfr. egen sak)

Omdisponeringer

Prognosene i rapporteringen fra Statens vegvesen tilsier tilgjengelige investeringsmidler i 2019 i forhold til budsjettet. Dette betyr at det vil være rom for tiltak som fram til nå er satt på vent. For å finansiere slike tiltak er det i byggeprogrammet foreslått omdisponeringer mellom bevilgningskoder/programområder. Målet er å sikre best mulig utnyttelse av total investeringsramme.

Prognosene i rapporteringen fra Statens vegvesen tilsier et mindreforbruk på investeringsmidler i 2019. For å redusere mindreforbruket er det i byggeprogrammet foreslått omdisponeringer mellom bevilgningskoder/programområder. Målet er å sikre best mulig utnyttelse av total investeringsramme.

Nedenstående tabell er basert på tall fra Statens Vegvesens regnskapssystem og er videre justert for de posteringene som ble anordnet i fylkeskommunes regnskap i februar måned:

	Fylkeskommunale midler disponibelt i 2019							Forslag til byggeprogram	Foreslått omdisponering
	Ovf. fra 2018	Tildeling des.19	Sum ordinære midler	Brufornyng program.	Forsk. av byggepl. Fv.109	Bompenger	Sum Til Disp.		
A310	-3 275	30 000	26 725		25 000		51 725	63 403	11 678
A320	20 273	48 800	69 073	30 000			99 073	81 092	-17 981
A330	2 598	22 500	25 098			9 839	34 937	48 431	13 494
A340	581	7 000	7 581				7 581	7 600	19
A350	713	2 500	3 213				3 213	0	-3 213
A360	2 813	5 000	7 813				7 813	7 662	-151
A370	8 656	26 200	34 856			5 000	39 856	35 971	-3 885
A380	861	2 500	3 361				3 361	3 400	39
Sum	33 220	144 500	177 720	30 000	25 000	14 839	247 559	247 559	0

Spesifisert byggeprogram følger som eget vedlegg. Nedenfor følger en omtale av de vesentligste omdisponeringene som er foreslått:

A310 Store fylkesanlegg + kr 11,7 mill

Valg av løsning med ny bru over Kjøkøysund, har ført til at denne posten er blitt flyttet fra A320 mindre utbedringer til A310 Store fylkesveganlegg.

Når trasé for ny bru er avklart vil dette utløse behov for fremtidig grunnverv, og det vil være aktuelt å foreta innløsning av eiendommer før prosjektet får endelige bevilgninger. Det vesentlige av de foreslåtte omdisponeringene for dette programområdet skyldes en tilføring midler til et slikt strategisk grunnverv, som kan komme allerede i 2019. Forslaget til omdisponering tar høyde for inntil 20 millioner kroner til Kjøkøysund bru.

Dersom søknaden om forskuttering av grunnverv blir godkjent av samferdselsdepartementet i løpet av året, vil det i tillegg også være mulig å øke forbruket til strategisk grunnverv når det gjelder innløsning av boligeiendommer langs fylkesvei 109.

A320 Mindre utbedringer - kr 18 mil

På byggeprosjektet fylkesvei 110 Begby-Borge skole fikk man i 2018 klage på et reguleringsvedtak som førte til betydelige utsettelse. Dette førte videre til forsinkelser i både

grunnerverv og ferdigstilling av konkurransegrunnlag, og dermed kom man ikke i gang med anleggsvirksomhet som forutsatt. Følgene er blitt en reduksjon i forventet forbruk i 2019, på ca. 25 millioner kroner.

På samme programområde har man også et større avvik på Rødsund bru. Her ble man som følge av gjennomføringen av den store militærøvelsen Trident Juncture gjort klar over den nødvendige utsettelsen og det forventede mindreforbruket allerede forsommeren 2018. En svikt i budsjettrutinene førte til at prosjektet både ble tilført nye midler i 2019, samtidig som man overførte forrige års mindreforbruk.

Avslutningen av utbedringsprosjektene ved Sarpsbruene ble gjennomført betydelig rimeligere enn forutsatt, her har man oppnådd en kostnadsreduksjon på ca. 3,5 mill. kroner.

De midlene som frigjøres på 2019-budsjettet pga. besparelser og forsinkelser, foreslår Statens vegvesen delvis å benytte til en rekke ekstra-ordinære tiltak på til sammen 13,7 millioner kroner, som er lagt inn i forslaget til revidert byggeprogram.

Punkt	Beskrivelse	Tiltak	Antatt kostnad (kr)
1	Veglysanlegg og friteksttavle	Oppgradering av gamle veglysanlegg og friteksttavler i Hvalertunnelen 2019	4 000 000
2	Grusveier	Oppgradering av grusveier	2 400 000
3	Forarbeider og annen forsterkning (Investerings tiltak)	Masseutskifting og overvannsarbeid	1 000 000
4	Rekkverk	Oppgradering av rekkverk	3 300 000
5	Tverrforbindelser	Merforbruk	3 000 000
SUM			13 700 000

I sum for mindre utbedringer (A320) gjenstår fremdeles ca. 18 millioner kroner som foreslås omdisponert. Dette går i hovedsak til å dekke de foreslåtte økningene på Store fylkesanlegg (A310) og Tiltak for gående og syklende (A330).

A330 Tiltak for gående og syklende + kr 13,5 mill

Prosjektet fylkesvei 599 Tveterveien-Sandbakken bygges samtidig med et riksvegprosjekt langs fv.118 fra Skjeberg til Sandbakken. I sum går prosjektet svært godt, men når det gjelder grunnervervet langs fylkesvei 599, er det oppstått fordyrende forhold. For det første gjelder dette en rekke boligeiendommer hvor erstatningene er blitt vesentlig høyere enn forutsatt,

samt at man fått ekstrakostnader knyttet til vanningsanlegg på en landbrukseiendom. Det har blitt nødvendig med betydelig omprosjektering og økte konsulentutgifter. I sum er det her tatt høyde for en økning på ca. 5 millioner kroner.

Fylkesvei 410 Møklegård-Øyenkilen har også bidratt med en kostnadsøkning, sammenlignet med investeringsforslaget for 2019. Prognosen høsten 2018 tydet på en mulig besparelse på drøyt 4,5 millioner kroner. Avsluttende arbeider viser at besparelsen er redusert til ca. 1 million kroner. Endringen fra vedtatt investeringsprogram utgjør dermed 3,5 millioner kroner.

Fylkesvei 108 fellesprosjekt med Hafslund Nett og Hvaler kommune med GS vei langs fylkesvei 108 er tidligere vedtatt at Hvaler kommune skal forskuttere. Med et forventet mindreforbruk på investeringsbudsjettet i 2019 foreslås dette dekket av Østfold fylkeskommune uten forskuttering, strekningen er lagt inn med kr 8,4 mill.

Marginalprosjektet fylkesvei 120 Rødsund-Augerød er også tatt inn, og det foreslås oppstart av dette inneværende år med en total kost på 5 millioner kroner. Dette fører til at programområdet Tiltak for gående og syklende (A330) foreslås tilført ca. 13,5 millioner kroner i det reviderte byggeprogrammet, som hentes fra områdene Mindre utbedringer (A320), Miljø- og servicetiltak (A350) og Planlegging (A370).

A340 Trafikksikkerhetstiltak

Posten Trafikksikkerhetstiltak holdes uendret fra opprinnelig budsjett, den inneholder i første rekke tiltak knyttet til etablering av fartshumper, opphøyde gangfelt, intensivbelysning og mindre kryssutbedringer.

A350 Miljø- og servicetiltak - kr 3,5 mill

Utplantingen ved kirkealleen fylkesvei 332 i Rygge kunne ikke gjennomføres i 2019. Etter omfattende planlegging er den ny løsning under regulering, selve gjennomføringen av prosjektet er utsatt. Dette fører til en reduksjon for posten i det reviderte byggeprogrammet, sammen med et overført mindreforbruk i form av støytiltak i henhold til Forurensningsloven, utgjør den samlede nedjusteringen ca. 3,5 mill. kroner. Denne foreslås omdisponert til Tiltak for gående og syklende (A330).

A360 Kollektivtiltak

Posten Kollektivtiltak holdes uendret fra opprinnelig budsjett. De viktigste tiltakene som er planlagt omfatter etablering samt oppgradering av snuplasser og holdeplasser i tillegg til utskifting/oppsetting av nye leskur.

A370 Planlegging - kr 3,9 mill

De største planleggingsoppgavene i 2019 er kommunedelplan for ny Glomma-kryssing i Sarpsborg, ferdigstilling av reguleringsplanarbeidene for fylkesvei 109 Råbekken – Alvim og regulering av ny Kjøkkøysund bru. Planlegging (A370) er nedjustert med i underkant av 4 millioner kroner, disse foreslås overført til Tiltak for gående og syklende (A330).

Hovedgrunnen til lavere produksjon har sammenheng med den pågående omstillingen i forbindelse med regionreformen. Statens vegvesen har fått store utfordringer ved at flere

ansatte har sluttet. Rekruttering er satt på vent inntil man får avklaringer på ressursbehovet i nye Viken fylkeskommune og i fremtidens Statens vegvesen.

A380 Grunnerverv

Ingen omdisponeringer for dette området. Midlene er avsatt og benyttes til mindre, nødvendige grunnerverv for nødvendige arealer som ikke inngår i byggeprosjekter, eller som eksempelvis kan gjelde sluttoppgjør for tidligere avsluttede prosjekter.

Risikovurderinger

Følgende forhold anses som de vesentligste usikkerhetene knyttet til byggeprogrammet:

- Generelt vil det være heftet en viss usikkerhet til de fleste prosjekter både hva angår fremdrift og kostnader knyttet til eventuelle uforutsette forhold. Spesielt gjelder dette for bru-prosjekter.
- I forbindelse med omstillingsprosessen er det usikkerhet knyttet til bemanning for oppfølging av prosjekter, særlig innen planlegging.
- Det er igangsatt arbeid for å få på plass en midlertidig bru for gående og syklende over Kanalen i Moss. Usikkerhet knyttet til dispensasjon fra gjeldende planer og tilgang til arealer.

Fylkesrådmannens vurdering

Det er en kontinuerlig utfordring å holde fremdriften i vedtatte prosjekter på fylkesvei. Ressurssituasjonen gir en særskilt utfordring i 2019. Det er spesielt konsekvensen av de pågående prosesser med å overføre SAMS vegadministrasjon til fylkeskommunen som viser at det kan bli et stort mindreforbruk i forhold til budsjetterte midler. Fylkesrådmannen foreslår derfor omdisponeringer. For å redusere mindreforbruket foreslår fylkesrådmannen omdisponeringer slik at investeringsrammen utnyttes i størst mulig grad, samt at det prioriteres midler til prosjekter som ikke var en del av investeringsprogrammet som ble vedtatt i desember 2018.

Gang-sykkelveiprojektet fylkesvei 108 Stokken på Hvaler foreslås tatt inn som en del av byggeprogrammet fremfor at Hvaler kommune må forskuttere for dette når ordinære midler er tilgjengelige. Fylkesrådmannen mener at kostnaden for dette prosjektet har vist seg å være innenfor en ramme som gjør at det er riktig å anbefale at Hvaler kommune ikke forskutterer i prosjektet. Det gir også en lavere total kostnad ved at fylkeskommunen kan få refundert merverdiavgiften.

Fylkesrådmannen foreslår også å øke rammen til Kjøkkøysund bru for å ta høyde for at det kan startes forhandlinger med berørte grunneiere etter avklaring av ny trase for brua. I tillegg anbefaler fylkesrådmannen å fremskynde den vedtatte gang-sykkelveien på fylkesvei 120 Rødsund-Augerød med 5 millioner kroner. Dette prosjektet er tidligere vedtatt som et marginalprosjekt og Statens vegvesen har gjennomført prosjektering på strekningen.

Fylkesrådmannen har bestilt forslag på tiltak med mindre utbedringer for å redusere etterslepet og forslagene er innarbeidet i byggeprogrammet. Dette er utbedringer av lysanlegg, rekkverk, grusveier og forarbeider før dekkelegging. I tillegg viser siste prognoser for tverrforbindelsene fylkesvei 114/115 og fylkesvei 120 at den avsatte rammen på kr 96 mill

eks mva kan være noe lav og det foreslås derfor å øke kostnadsrammen med kr 3 mill for å fullføre pågående utbedringer

De foreslåtte prosjektene vil gjøre at mindreforbruket blir redusert. Fylkesrådmannen ser at det fortsatt vil være en utfordring i forhold til å gjennomføre alle de foreslåtte prosjektene i løpet av kalenderåret 2019. Det må forventes et mindreforbruk på enkelte av de foreslåtte prosjektene som må rebevilges etter etableringen av Viken fylkeskommune. Fylkesrådmannen mener likevel det er riktig å prioritere prosjektene for en langsiktig planlegging og sikkerhet for at det er midler.